

De wasbak van de kapitein

«In het wrakduikprogramma lees ik dat jullie weer naar de Tyche gaan. Jullie zouden mij een enorm plezier doen als jullie iets tastbaars mee naar boven nemen.» Normaal gesproken wordt aan dit soort verzoeken niet voldaan. Als je wat wilt hebben, kom je het zelf maar halen! Maar voor de niet-duikende kleinzoon en zoon van de eerste eigenaars van dit schip moet je wel een uitzondering maken.

Met de klok mee:
Zo vader, zo zoon
Peter Kruger als kapitein in spe.

Ontspanning
Pa Kruger en zijn zoon doen een spelletje aan boord van de Twin.

Uit Zuidbroek, Groningen
Peter heeft goede herinneringen aan het schip.

Vrachtvaarder
De luchtfoto toont de hele familie Kruger aan boord van de Twin: Peter, zijn broertje, moeder en vader.

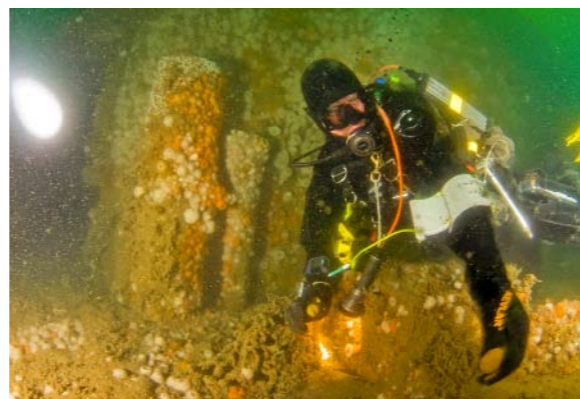
In het vroege voorjaar van 2007 ontvangt de organisatie van de Fogo Isle een e-mail van Peter Kruger. «Als klein kind heb ik vele reizen gemaakt op het schip van mijn grootvader en mijn vader, de Twin. Dat heeft een onuitwisbare indruk op mij gemaakt. Tot mijn grote verdriet is mijn vader in 1967 op weg naar Ierland overleden aan de gevolgen van een hartaanval. Ik heb de Twin daarna nooit meer gezien. In 1990 begon ik een speurtocht naar het schip. Na lang zoeken kwam ik erachter dat de Twin onder de nieuwe naam Tyche in de Noordzee zonk, in 1985. Ik was dus helaas vijf jaar te laat!» Het enige tastbare dat hij nog bezit, schrijft Peter, zijn veel foto's van het schip en de schroefaskeerring die hij ooit van zijn vader kreeg.

Wasbak

Voor fervent wrakduiker en onderwaterfotograaf Cor Kuyvenhoven is dit reden genoeg om die zomer in te tekenen op de trip naar de bewuste coaster. Naar later blijkt een van de laatste reizen van de Fogo Isle, voordat het schip over gaat op de nieuwe eigenaar. Gelukkig is het weer goed en gaat de reis door! De duikers komen de avond voor vertrek aan boord en maken hun duiksetjes klaar. Er wordt 's nachts gevaren. Als 's ochtends de

» 'Het lijkt erop dat hij uit de kapiteinsruimte komt' mailt Peter enthousiast.

scheepsbel alle begeleiders en gasten uit hun kooi roept, is er nog tijd voor een goed ontbijt en de allerlaatste voorbereidingen, voordat aan dek de briefing wordt gegeven. «We maken het jullie makkelijk: het wrak staat op zijn kiel en is nog goed herkenbaar!» Het spreekt veel minder tot de verbeelding dan een oorlogswrak, maar het hoeft natuurlijk niet altijd oud staal te zijn om leuk te kunnen duiken. Cor heeft het verzoek van Peter inmiddels overgebracht aan Hans, een van de andere duikers. Hij is meer ervaren in het zoeken naar interessante artefacten op de zeebodem en zo kan Cor zich concentreren op het maken van goede foto's. Iets dat niet te combineren valt. Hans belooft zijn best te doen. En dat doet hij! Na een duiktijd van zo'n twintig minuten ziet Cor een duiker druk gebarend op hem af zwemmen. «Wat wil hij? Moet ik hem op de foto zetten? Nou vooruit dan maar!» Maar nee, Hans schrijft iets op zijn leetje, ondertussen over zijn schouder naar achteren wijzend: 'WAS BAK'. Was bak? Was back? De onderwaterfotograaf snapt er niks van en knikt ongeduldig: «Alles best, maar ik ga weer verder met het maken

Wasbak?
Hans probeert door middel van zijn schrijfleetje iets duidelijk te maken.

van foto's, hoor!» Eenmaal terug aan boord valt dan toch het kwartje. Hans heeft een complete wasbak, mét kranen, uit het binnenste van het schip gehaald!

Doodgewerkt

«Fantastisch dat jullie iets naar boven hebben weten te krijgen!» mailt Peter enthousiast terug als hij bericht krijgt over het resultaat. Aan de hand van de routebeschrijving en een schets van Hans kan hij zelfs reconstrueren waar de wasbak gezeten moet hebben. «Het lijkt erop dat hij uit de kapiteinsruimte komt!» Voor Peter aanleiding om zijn moeder van 86 nog eens te vragen of ze niet meer foto's heeft uit die tijd. En ja... na enig aandringen duikt ze toch weer even in haar fotoboeken die ze inmiddels ver weg heeft gestopt. Er komen wat kiekjes van haar twee zoons in de kapiteinshut en de mess op tafel. «Mijn moeder praat niet graag over de Twin», vertelt Peter als hij weken later vanuit Groningen afreist om de wasbak op te halen en zijn verhaal te doen. Hij heeft tassenvol foto's en documenten meegenomen. «Waarom moet je daar nu weer over praten, dat is toch geweest?», zegt ze dan. In haar beleving heeft mijn vader zich letterlijk doodgewerkt op die boot.» De kustvaart was op het laatst ook geen gemakkelijke branche om je geld in te verdienen. De vrachtprijzen waren eind jaren vijftig sterk gedaald en er waren teveel coasters. Door de moordende concurrentie konden kustvaarders het hoofd vaak niet meer boven water houden. Vader Kruger was altijd op zee om zoveel mogelijk te verdienen en voor zijn gezin te

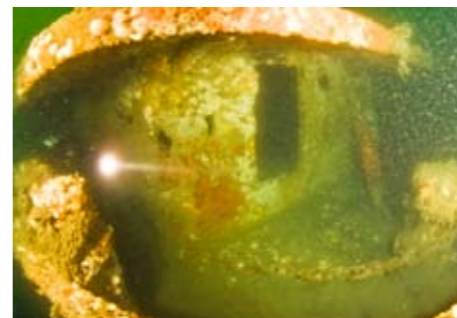
Op zoek naar een souvenir
De Twin is als de Tyche gezonken en inmiddels vervallen, maar prachtig begroeid.

kunnen zorgen. Het was een hard bestaan. Grootvader Pieter Hindriks liet de Twin in 1957 bouwen door rederij Grol in Zuidbroek, Groningen. Zo'n 57,5 meter lang en 8,5 meter breed was het schip en er werden nog vijf zusterschepen gebouwd. Hij betaalde er destijds een half miljoen gulden voor. De naam was geïnspireerd door zijn persoonlijke situatie: opa was er een van een tweeling. En hij was een kustvaarder in hart en nieren, hij hield zoveel van zijn vak dat hij besloot dat zijn schoonzoon, Dirk Kruger, ook maar kustvaarder moest worden. Dirk werd mede-eigenaar en kapitein op het schip. Uiteraard had hij zijn sporen al verdiend, als kapitein op de grote handelsvaart. Als eerste had hij een zwaar transport door het Suezkanaal gevaren.

Lollige matrozen

Peter was zes jaar oud toen hij de laatste keer meeging op de Twin. «Het was echt avontuur, ik heb er zoveel goede herinneringen aan!» Hij weet nog goed hoe hij zijn vader imiteerde in allerlei werkzaamheden die aan boord gebeurden. «Pa had een touw met schoepen eraan dat hij in het water wierp om de vaarsnelheid te kunnen aflezen. Heel interessant vond ik dat. Ik probeerde dat na te bootsen met een touw en een emmer. Het was maar goed dat een van de matrozen in de buurt was om me op tijd bij mijn jas te grijpen, anders was ik zo overboord gegaan!» Moeder verbood de jongens overigens bij de matrozen te komen, want die wilden nog wel eens een geintje uithalen. «Ik ben een keer aan mijn enkels boven het water gehouden», lacht Peter.

Ook de machinekamer was een no-go-area, maar Peter hield zich daar niet altijd aan. Het was een warme, donkere bedoening waar een enorme motor stond te stampen. Dat had een grote aantrekkingskracht op het destijds kleine mannetje. «Er zijn zo van die dingen die je nooit meer vergeet. De ladingen die vervoerd werden; de geur van hout kan me zo weer terug op die boot brengen. En de aanblik van zo'n enorme slurf boven het ruim die vrachten geel graan naar beneden laat storten: alsof het gisteren was!» Kort na het overlijden van Dirk Kruger wordt de Twin verkocht en dat gebeurt daarna nog een aantal keer. Ze heet nog even Linda M, wordt later weer tot Twin herdoopt, en uiteindelijk vaart ze onder de Hondurese vlag met de naam Tyche. En dan zinkt ze. In de nacht van 23 november 1985,

Wasbak!
Hans toont de wasbak die hij van de Tyche heeft geborgen.

Kleine ruimtes
Verkenningstocht door het binnenste van het wrak.

Herkenbaar
De brug van de Tyche is nog intact.

Dankbaar
Peter neemt de tastbare herinnering in ontvangst.

onderweg van Dordrecht naar Selby in Engeland, lek geraakt met een vracht suikerbieten aan boord. Er is voor zover bekend geen aanvaring geweest, de oorzaak was waarschijnlijk slecht onderhoud. Slechts vijf opvarenden zijn er. Zij verlaten het schip per vlot en worden uren later ongedeerd opgepikt door een Duitse kustvaarder.

Onverwoestbaar?

Peter kan zich er geen voorstelling van maken. «Het schip was in mijn beleving gigantisch en onverwoestbaar. Daarom vind ik het ook zo'n raar idee dat het nu op de bodem van de zee ligt!» Na een zoektocht van jaren kwam hij terecht bij de World Ship Society. Een van de leden wist uit het hoofd te vertellen dat de voormalige Twin gezonken was. Dat was een forse teleurstelling. Als hij de loterij nog eens

zou winnen, zo fantaseert hij, liet hij de Tyche boven water halen en helemaal in oorspronkelijke staat terug brengen. Maar hij realiseert zich ook dat dat in alle opzichten waarschijnlijk een droom blijft: het wrak zou uit elkaar vallen nog voordat ze het wateroppervlak had bereikt. Nu hij uit de eerste hand verhalen heeft van duikers die de Tyche bezocht hebben, is zijn nieuwsgierigheid nog meer gewekt. Zou de telegraaf nog aanwezig zijn? Of de trechters en fluitjes die het primitieve communicatiemiddel vormden tussen brug en dek? «Ach, al het handzame zal inmiddels wel zijn verdwenen», verzucht hij. «Nu zit die hele geschiedenis in één kartonnen doos!» Maar hij weet precies wat er in die doos zit. En de wasbak? Die krijgt een bijzondere plek in huis.

Meer informatie over de Tyche op het web: www.wrecksite.eu, zoekterm Tyche www.groningerkustvaart.nl, klik door naar gallery 21